

ומבין ידיעה כחוד הספר, לא תקרא חכמת קבלה, אם לא נתקבל לפרסום מחבר הספר ההוא ומקובל עד מרע"ה. כמו שהוא ספר התורה שבכתב, וספרי תורה שבכ"פ אשר בידנו חיוס. ובאמת השומע ישחק לו על מה שכתב בפסקו ר' יצחק די לטיש, זה לשונו: ועל הטענה שאמרת כי הם דברים שבכ"פ שלא ניתנו לכתוב, אשיבך אם כן מה ראו על ככה אלה לכתבם, רשב"י ספר זוהר ותיקונים, ואין לומר שכתבם והניחם במערה אחת וכו', ועוד מי התיר לר"ע לכתוב ספר יצירה וקראהו משנה, שהיתה שומה בפיהם בקבלה מן אברהם אבינו ע"ה, ובא חרמב"ן ז"ל ופירש [?], ור' נחוניא ב"ה שכתב ספר הבהיר ופרקי היכלות. אפשר כל אלה ביון שגו פקו פליליה, ולמה נכתבו מאלה לאלפים ולרבבות וכו'. ומאן לימא לן שכל אלה כתבו כל אלה, אם על זה אנו דנין, ואדרבא לפי שאי אפשר לומר שכולם שגו פקו, נגזור שתגדולים ההם לא כתבום.

ועתה תשוב ושמעת כמה רחוק מן הקצה אל הקצה, שאלו אומרים שדברים אלו קבלת נביאים. ולכל בן דעת אשר יבין היטב במראה, יראה שאינם אלא ילדי נכרים, הכלי דעות פילוסופי יון, אשר נכנסו באוני קצת מחכמינו האחרונים, ועירבום והלבישום סדר ושמות כפי רעיונם, וקראו להם קדושה רבתי, וסוד אלוה עלי אהלם. לכן חראה כי קצתם אמרו שסותרת הפילוסופיאת, ולכן הפילוסופים רחוקים ממנה. וכמו כן חתני בספרו נחלת יעקב. והישיר ברצונו להשיב לבעל בחינת הדת, שאמר שבאו בקבלה זו דברים מנגדים אל השכל, אמר שאין זה מן חתימא, כיון ששכל הפילוסופים לא יכיר הדברים האלהיים. והגבאי והשם טוב בכל מקום אשר יזכירו שם הרמב"ם ז"ל וכמותו, המואסים בחכמתם זו, תמיד יאמרו כי הוא זה מהיותם מוטבעים בחכמת הפילוסופיא להיוני [הארור], וזה אלף פעמים.

סובלסקי. האסיף. תרמ"ח) הביאו רמ"ש שפירא — (שמוקלר) בספרו תולדות רבנו חיים מוואלווין. ד"ר א. א. הרכבי מעיר שם: "מצאנו כזה גם בדורות קדמונים. כי במכתב רב ששת בנבנישתי יוספר כי ראה כמה דיונים בארץ ספרד שכעסו על ספר משנה תורה להרמב"ם, מפני שמעת צאת החבור הזה לאור עולם חדלו לפנות אליהם בעניני דין והלכה וחורו עפ"י דברי הרמב"ם (חדשים גמ' שנים 10, 11. עמוד 11). וחרי"י מינץ בסימן פ"ו מתשובותיו כתב: ויש מהרבנים שאינם רוצים אפילו לקרות בספר אריז ונותנים טעם שתבעלי בתים לומדים אותה.

וקצחם אומרים בהפך שהיא ממש דעת הפילוסופים, וחכמת חכמי יון:
 ובהקדמת חסגיה למצרף תחכמה מספר שהישיר בקושטנדינה הראה לו שר
 גדול כהריר יעקב נתמיאש בחשיבות גדול תקיי קונטרסים מהאר"י ז"ל:
 והיה מתפאר להראות שחכמת הקבלה קרובה לפילוסופיה של אפלטון.
 שדעותיו ישרות, ורצה שיעתיק לו מפרשי אפלטון ^{אחד התוספת} מלשון יוני, כי היה
 מחבר ספר בכוון שתי הדעות. וגם אני שמעתי מפי חמ"ר ישראל מרוק
 תלמיד מובהק להאר"י ז"ל שהיה אומר שאין בין הקבלה והפילוסופיה
 כלום, וכל מה שהיה מלמד מחקבלה, היה מפרש על דרך הפילוסופיה.
 וגם אתה כאחר מהם, התפארת עלי כמה פעמים, להראני שאין בקבלה
 אלא מה שבפילוסופיה וברור הוא ההרמות בין הספירות לאידאי ששם
 אפלטון, והגלגול שמסתייעים שהיה דעת פיטאגורא. ומה שכתב בנובלות
 חכמה דף נ"ח ע"ב. שמחצמים פרדים לאימפידוקלי דימוקריטי ואנסאגורא,
 שאמרו הם בכל דבר ודבר וכל נפש וכל אות וכו', ואני שמעתי ולא אבין
 דבריהם המתנגדים, עד שלהטיל פשרה בדבר, הם אומרים שאפלטון דבר
 עם ירמיהו הנביא, ואריסטו עם שמעון הצדיק, ואחרים קודם לאלו מהנביאים
 הקודמים, ושהנביאים למדו להם סודות אלו, ומה באהשתוות עמהם
 בדברים. האם לא דברי כסילות ישמעו אזניהם וכ"ש שכלם, מה שמוציאים
 מפיחם? וכי אפשר להאמין שאם חז"ל אמרו שמגיד דבריו וגו' לא עשה
 כן וכו' אין מוסרין סתרי תורה לגוי שנביאי ה' וקדושו ילמדו דעת סודות
 גדולות ועצומות כאלה מיריעת ה' והכרתו האמתית לערלים כופרים בכל
 עקרי הדת, משנאי ה' יכחשו לו, ולא לחכמי ישראל עבדי ה', עד שחפסק
 קבלתם מבני ישראל, ותמשך בין היונים, ויבא חזמן שנצטרך אנו בני
 יעקב ללמוד ולקבל אותם מבני אלישה ותרשישה *) כתים ודודנים?
 דמיונים ורעיונים ראויים להגא וקינים. חלילה לאל מרשע וענל גדול כזה
 להטיל מום בקדושים, שחם ילמדו למכחישי עליון סודות חויתו, מציאותו,
 ושמותיו מה שהעלימו מראשי דורם מבני ישראל. אלא וודאי נראה ברור
 שחזמן קרוב, ולדעתי בספרד, כאשר כמה מהחכמים מעט [ומן] אחר חרב
 הגדול הרמב"ם ז"ל שמו לב ללמוד הפילוסופיה, מצאו כדעות גדוליהם
 חקדמונים, ובפרט בחכמת אפלטון, שבאמת נתקרב בדעותיו מכל רעיו
 *) כונתו על כתובים: ובני יון אלישה ותרשישה (בראשית י' ד'. דת"א א' ד').